

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

64. De hujus mundi rebus, divitiis, avaritia, affectu libero, & c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

*est, & evertimus omnes lumina, &c. Obre A
vem diuturnæ flagitationis consolatio-
nem!*

Gen. 30.

*Annon similis illa, quæ cernens, quod
infœcunda esset, invidit forori sua, & ait ma-
rito suo: Da mihi liberos, alioquin moriar.
Quæ tamen non multo post ob difficulta-
tem partus periclitari coepit, & egrediente ani-
ma pra dolore, & imminente jam morte re-
ceavit nomen filij sui Benoni; id est, filius dolo-
ris mei!*

Gen. 35.

*Quarite, querite primum regnum D E I,
& iustitiam ejus, & hac omnia adiumentur
vobis.*

Matth. 6.

*Ut quæsivit sancta illa Augustini ma-
ter! Et ubi essent tantæ preces (inquit in
suis Confess. August.) tam crebra sine
intermissione? An verò tu, Deus misé-
ricordiarum, sperneres eorū contritum, &
humiliatum viduæ castæ; ac sobriæ, fre-
quentantis elemosynas, atque servien-
tis Sancti tuis, nullum diem prætermittan-
tis oblationem ad altare tuum, bis in
die, mane, & vespere, ad Ecclesiam sine
ulla intermissione venientis, non ad va-
nas fabulas, & aniles loquacitates, sed ut
te audiaret in tuis sermonibus, & tu illam
in suis orationibus? Hujusne tu lacry-
mas, quibus non à te autum, & argen-
tum petebat, nec aliquod mutable, aut
volubile bonum, sed salutem animæ filii
sui tu, cuius munere talis erat, contem-
neres, & repelleres ab auxilio tuo? Ne-
quaquam, Domine: immò verò aderas,
& exaudiebas, & faciebas ordine, quo
prædestinaveras esse faciendum.*

D. Ang. L. 5.

Conf. o. 9.

S. Monica

recte orare

sciebat.

*Vsque modo non petitis quicquam. Petite,
&c. Quid! Non postulaverant confes-
sum hinc inde ad dexteram, & sinistram?
&c. Ah honores, divitiae, &c. non sunt
res quidditatæ, &c. accidentia sunt, ni-
hil sunt, &c. Interrogemus Salomonem
qui tam abunde hęc omnia habuit videa-
mus, quantu[m] ea estimarit. Verba Ecclesiæ-
stii. Vanitas vanitatum, dicit Ecclesiastes.
Vanitas vanitatum, & omnia vanitas. Quid Hebr.*

*sibi vult Ecclesiastes? Supputator nunc-
rorum. Quo nunc pervenit, & Salomon; Pined. ibid.
computus rerum harum omnium, bono-
rum, divitiarum, deliciarum, &c? Vanitas
vanitatum, dicit Ecclesiastes. Ecce putes:
euorem in computu, repetit: Vanitas
vanitatum, & omnia vanitas. Hebr. Nihil,
nihil, & omnia nihil.*

*Hi honores, haec magnitudines sunt en-
tia rationis, non realia. Ego Nabuchodonosor
qui eram in domo mea, & florens in pa-
latio meo. O quam verè florens, & flo-
rens in palatio! q. d. extra palatium jam
non amplius aulicorum stipatus caterva,
cum in sylvis morbar, florens non eram.
Vnde pater, hos esse accidentarios hono-
res, & ita vanos, accaducos, ut ad instar
florum omnes evanescent.*

*Quomodo ceu flos agri, ad insuffla-
tionem evanescunt! Cum Iob, flante
Deo, perisse multos jam vidimus: Glo-
ria eius quasi flos agri, &c. qui insuffla-
tio deperit.*

*De divite hujus seculi Iacobus: Sicut
flos fani transibit. Syriacus in præsenti: Iacob. 1.
Sicut flos herba præterit, sic quod sequitur: Syriac.
Exortus est Sol cum ardore, & arescit fœ-
num, flos ejus decidit, & decor vultus ejus de-
perit: ita & dives in itineribus suis marcescat.
Ad innuendam præsentem defectionem,
& caducitatem, Syriac est in præsenti:
Exortus Sol, arescit herbam, & flos cadit:
sic etiam dives arescit, ut scilicet nullam du-
rationem intelligas, quippe quæ etiam in-
ostu arescit, & siccatur, &c.*

*O vanam mundi gloriam! & vaniores
mundi dilectores! Mundus transit, & con-
cupiscentia ejus. Alii ex Græc. Transver-
sus agit, quasi circumgyratio capite mun-
di hæc inanis diversitas, ac apparatus
fios inspectores transversos agat. Incon-
stantia. Alii.*

*Gloria man-
dans vertigi-
nem adserit.
1. Ioan. 2.
Græc.
Sap. 4.*

*¶ Digressio de hujus mundi re-
bus, divitiis, avaritia, affectu
libero, &c.*

PUNCTVM LXIV.

*Bona hujus
mundi bona:
non sunt.*

*Et certus quid tanto ardore hæc bo-
na est, & postulare, cum revera bo-
na ne.*

stantia concupiscentia transvertit sensum sine malitia. Alii : Circumrotatio concupiscentia transvertit sensum sine malitia, vel decipit al- ticiens blanda specie. Est allusio ad lusum puerorum, qui circumgyrant, & cadunt, vel ad eos, qui ob oculos mundum circumrotant.

Psal. 113.
Hebr.

Matth. 4.
Luc. 4.

Mundi fugas
citas à demoni-
demonstrata.
Ambros. in
Luc.

1. Cor. 7.
Syriac.
Grec.
Alii.
Mundus ama-
tores suos sus-
pensos habet.
Theoph.

Mundus oeu-
lorum pabulæ

Unde precebat David : *Averte ocu-
los meos, ne videant vanitatem. Hebr. Trans-
ire sue oculos meos ne scilicet defixi hereant,
& ne mihi caput proinde circumgy-
rent.*

Quid aliud quæsivit Diabolus: dum
Christo Domino nostro supra pinnacu-
lum templi sublatu. Ostendit omnia regna
mundi, sed ut notant Evangelistæ, In mo-
mento? Voluit ei scilicet caput circumgy-
rare, ut præceps rueret,

Sed animadverte, non potuisse Dæ-
monem totâ suâ arte diuturnū, & æter-
num monstrare, quod re vera momenta-
num est. Unde Ambros. Benè in mo-
mento temporis & secularia, & terrena
demonstrantur, quo non tam conspectus
celeritas indicatur, quâm caducæ fragili-
tas potestatis exprimitur: in momento
enim cuncta illa prætereunt, & sepè ho-
nor saceruli abit, antequâm venerit. Quid
enim saceruli potest esse diuturnum, cum
ipsa diuturna non sint sacerula?

Dixit Apost. Præterit figura hujus mun-
di. Syriacæ : *Transit species hujus saculi.*
Grec. : *Præterundo suspensos tenet ;* hec
est, suâ fucata specie mundus suos dile-
ctores attontos tenet. Alii : *Decipit, vel
deludit externa effigies apparet, habitus, &
schema lucentis hujus ornatus & species.*
Theoph. *transfert : Dissoluitur figura hu-
jus saculi ; & subdit : Quid ergo tenemur
amore ejus, qui dissoluitur ? Figuram au-
tem appellavit, commonefaciens homi-
nes ejusmodi esse visus (hoc est, ad se-
ciam duntaxat) quendam fumum, id est,
fumosas quasdam in aëre è terra ascen-
dentes spirations, vaporesque inanes,
tametsi varios colores, & figuræ specio-
sissimas induant, oculorum pabulum, ac
tincturam, esseque superficiem quandam*

fluxam, nihil stabile, aut subsistens ha-
beantem. Sic ferè ille.

Sensus Apost. conformis est Sapienti
in Proverb. dicentis : *Substantia divitis,
urbis roboris ejus, & tanquam murus vali-
dus circumdans eum. Hebr. Vrbs, & mu-
rus in imaginatione sua ; hoc est, imagina-
tur urbes, & castella, &c. sed omnia lu-
dicia, & phantaistica sunt, &c.*

De his imaginationibus David : *In ci-
vitate tua (vera civitate) imaginem eorum
ad nihilum religes. Ubi vox Hebreæ, non
veram, sed umbratilem, non solidam, sed
imaginariam felicitatem importat. Sic*

*ubi ait : Verumamen in imagine pertransit Psal. 38.
homo, sed & frustre conturbatur. Hebr. est : Hebr.*

*Verè profecto tantum in umbra, sicut larva,
personæ histrionica pertransit more mimi per
theatrum, ubi generatio præterit, &c. Au-
gust. verò legit : Quanquam in imagine
ambulet homo, tamen vanè conturbatur stu-
dio scilicet terrenorum, &c. Lambunt
siti famelicæ imagines rerum. Singula
verba sunt ponderanda : Lambunt, &c.
non res, sed imagines rerum.*

De parva rerum omnium duratione,
& quâm hæc bona fugacia sint. Jerem. 48.
48. Date flores Moab, quia florens egredie- Mundi res
tur. Vatabl. Date alas Moab, quia volan- omnes fugaci-
do volabit, &c. Ut id benè novarat Pro- simæ.
pheta, cùm ajebat : Deus vitam meam an- Pagnin.
nunciaristi ! Hebr. Deus, fugam meam, Tigur.
&c. Sic ubi legimus : *Qua pro nihilo ha- Vatabl.
bentur, eccliam anni erunt. Manè sicut herba Psal. 55.
transeat, manè floreat, & transeat, manè flo- Hebr.
reat, & transeat, vesperè decidat, induret, & Psal. 89.
arecat ; Juxta Hebraicum hic sensus est : Hebr.*

*Multum conversioni contulit, & salutis, quod
omnis vita mortalium, quasi somnium, ita
veloci morte contracta est, que in similitudi-
nem florum atque fæxi, eodem penè tempore
siccatur, atque depérit.*

Ut hanc celeritatem, brevemque re-
rum harum finem confessi sunt illi, eti
cognitione usi non sunt, qui dicebant :
*Venite, ut amur creatura, tanquam in juven- Sap. 2.
tute. Sed quomodo ? Celeriter, ad instar
canum Ægypti, nimis rūm fugiendo, quia
& hæc bona fugiunt, ac dilabuntur. Non
perseruant nos flots temporis. Quot verba,
tot.*

Alii ex
Grac.

Atot veritates. Verè flos, & verè pertransiens, &c. Alii ex Græco : Non prætereat nos flos aëriū. Aërea, vana hęc omnia sunt. Coronemus nos roſe, antequam mācescant. O stultitiam! Cognoscitis marcescere, & eisdem coronamini? Coronatis caput, sedem mentis, & intellectus, inquit Tertull. caducis hinc terrenarum rerum floribus, mentis despectu contemnidi? Hæc est miseria : cernuntur hi flores marcescere ; & iisdem homines B coronantur, &c.

Carnis voluptas fugax, pœna perpetua.

Psal. 37.

Nullum sit pratum, quod non pertransiat luxuria nostra. O quām bene pertranseat! quām fugax vana illa delectatio! sed certe fugax nō erit pœna, quæ correspondet perpetua peccati libidini, &c. Vix, relinquamus signa letitia. Signa letitia, non letitiae sunt mundi voluptates : signa solium, & umbra, & vestigia voluntatum, &c. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus. Notat D. Ambr. gustus, & voluptates illusiones esse, somniatas voluptates esse, non veras.

Ut id confessi sunt illi Sap. 5. *Lassati sumus in via iniquitatis, & perditionis.* Græcē : Iniquitas impleti sumus viis; quasi dicent: Nunc per viam ambitionis, nunc adulatio[n]is, nunc per hanc, nunc per illum ambulavimus. *Impleti sumus viis, ambulavimus vias difficiles.* Græcē : Ambulavimus vias invias. Ut ad illum delectationem perveniremus, mille vias ambulavimus, ivimus, redivimus, &c. Tandem adepti voluptates, honores sumus, at quandiu durarunt? Tot labores pro quām duratris rebus! *Transferunt illa omnia, tanquam umbra.* &c. quæ gradatim celeritatem denotant, &c. Transferunt in affectum cordis. Symmac. *Prætergressi sunt apparentia cordis.* Alii : *Transferunt in imaginationibus cordis.* Hebr. *Transferunt in picturas cordis ubi & nullam rerum soliditatem, ac veritatem, sed apparentem, ac proinde cordis famem non satiantem, & celeritatem simul norare est.* Memini ciborum illorum depictorum ante illum appositorum : memini illius, qui somniabat se comedere, &c. De his dici potest : *Transferunt in picturas cordis,* &c.

Aquā bonorum horum temporaliū cordis humani sitim non extinguui, & quām sit ardens hac situs in rerum harum terranarum amatoribus.

PVNCTVM LXV.

Hydropicus Evangel. uti propter tu[m] morem superbi symbolum est, sic propter sitim, est typus eorum, qui harum rerum desiderio, & amore flagrant.

Omnes homines siti ardentes unde suis Dei vocatur ad aquas, quæ sitim explore possunt : Omnes sitientes venite ad aquas. Sed, & rem, quæ in stupore detinet Cœlos ipsos. Cum tantā siti vivos Dei fontes ardentes præterit homo, & anhelus currit ad dissipatas harum rerum cisternas. Obstupescite, Cali, super hoc.

In Apocal. vidit Propheta bestiam cum septem capitibus, & decem cornibus, supra quatuor sedebat mulier amicta purpura, & auro, unicum aureum calicem in manu habens, & circa eam Reges terre, & in fronte habebat scriptū : *Mysterium.* D. Joannes ait, obstupfactum se hic, & ceu extra positum perstitisse : *Et miratus sum, inquit, admiratione magna, &c.* Quāde re? q.d. Apostolus : Omnis terra præsita arida, omnes homines sitibundi inter ea capita, & cornua se invicem compimentes, ut ad calicem ora apponenter! *Miratus sum admiratione magna, Mysterium.* Qui fieri potest, ut tot sitibundi ex uno calice sitim extinguant? Nec stilla? &c. Et pro hac, o quot labores! o quot calamitates perferunt, &c. Morem gerere septem capitibus opus est, & tandem, quod bibis, ab synthium est, &c.

Unus, qui biberat : *Inebriavit me ab synthio, ejebat, felle, & labore.* O miseros, qui eō amplius sitiunt! Rex ille Babylonia, hac siti labore nonnullos vocavit : *Et habuit cū eis mysterium consilii sui.* Quodnam? *Vt omnem terram suo subjugaret imperio.* O sitim ardentes! Quid si subjugasset! Extinxissetne sitim? Majori quā anteā existet?

Sap. 5.
Grac.

Psal. 72.
Symmac.
Alii.
Hebr.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN